

ئىمان نۇرى بىلەن چاقنىغان قەلب

[ئۇيغۇرچە]

القلب الذي ينير بنور الإيمان

[باللغة الأيغورية]

خاتىپ: ئەلى ئىبنى ئابدۇرەھمان ھۇزەيپى

الخطيب: علي بن عبد الرحمن الحذيفي

تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز

المترجم: سيف الدين أبو عبد العزيز

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكيني

رىياد شەھرى رەبۋە رايونى دىن تەشۋىقات ھەمكارلىق

مەركىزى

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة

الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

ئىمان نۇرى بىلەن چاقنىغان قەلب

01 - 7 - 1429ھ 2008-يىلى 7-ئاينىڭ 4-كۈنىدىكى جۈمە خۇتبىسى

ناھايتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن

باشلايمەن

بىرىنچى خۇتبە

گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. ئاللاھنى ماختايمىز، ئۇنىڭغا تايىنىمىز، ئۇنىڭدىن كەچۈرۈم تەلەپ قىلىمىز. نەپسىمىز ۋە ناچار ئەمەللىرىمىزنىڭ يامانلىقىدىن ئاللاھقا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمىز. ئاللاھ ھىدايەت قىلغان كىشىنى ئازدۇرغۇچى، ئۇ ھىدايەت قىلمىغان كىشىنى توغرا يولغا يېتەكلىگۈچى يوقتۇر. ئاللاھنى ھېچ شېرىكى يوق يەككە يىگانە دەپ، ئاللاھنىڭ دىنىنى ھەممە دىنلاردىن ئۈستىن قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتىلگەن مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بىرىمىز.

ئاللاھدىن پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىگە ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارنىڭ يولىغا ئەگەشكەن بارلىق ياخشى كىشىلەرگە كۆپلەپ رەھمەت، مەغپىرەت تەلەپ قىلىمىز.

ئى مۇسۇلمانلار! ئاللاھ بۇيرىغان ياخشى ئىشلارنى قىلىش، چەكلىگەن ناچار، يامان ئىشلاردىن ساقلىنىش ئارقىلىق ئاللاھ تەرەپكە يېقىنلىشىپ ئاللاھدىن ھەقىقىي قورقۇڭلار. ھەقىقەتەن دۇنيا ھاياتى تېزلىكتە ئاخىرلىشىدۇ، ئىشلار ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ، ئاللاھ ھېچ نەرسىنى دۇنيادا مەڭگۈ ياشايدىغان ياراتمىدى، ياكى دۇنيادا تائەت ئىبادەتكە بۇيرۇلمايدىغان، ناچار ئىشلاردىن چەكلەنمەيدىغان بىكار تۇرىدىغان قىلىپ ياراتمىدى. بەلكى؛ ئىنساننى ئۆزىگە قۇلچىلىق قىلىدىغان ۋە بويسۇنىدىغان قىلىپ ياراتتى. ئۇلارنىڭ بەخت سائادىتى ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان مېھرى شەپقەتلىك ئاللاھقا ئىتائەت قىلىش بىلەن، بەختسىزلىك، شەقىلىك ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان

مېھرى شەپقەتلىك ئاللاھقا گەدەنكەشلىك ۋە بويۇنتاۋلىق قىلىش بىلەن بارلىققا كىلىدۇ. ئاللاھ تائالا بۇ ھەقتە مۇنداق دېدى: «كىملىرىكى ئاللاھقا ۋە پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلىدىكەن، ئۇلار ئاخىرەتتە ئاللاھنىڭ نېمىتىگە ئىرىشكەن پەيغەمبەرلەر، سىددىقلار(يەنى يۇقىرى دەرىجىلىك پەيغەمبەرلەر ۋە شېھىتلەر) شېھىتلەر ۋە ياخشىلار بىلەن بىللە بولىدۇ، ئۇلار نېمە دېگەن ياخشى ھەمراھلار، بۇ پەزىلى ئاللاھ تەرىپىدىندۇر. ئاللاھ (پەزىلى ئېھسانغا تىگىشلىك بولغانلارنى) بىلىشتە يىتەرلىكتۇر. ئاللاھ تائالا يەنە مۇنداق دېدى: «كىملىرىكى ئاللاھقا ۋە پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلماي ئاسىيلىق قىلىدىكەن ئۇلار ئۈچۈن جەھەننەمنىڭ ئازابلىرى بولىدۇ، ئۇلار بۇ ئازابتا مەڭگۈ قالىدۇ.»

بۇ دۇنيادا ھەممە كىشىلەرگە ئۆلۈم شارابى تەييارلانغان بولۇپ ئۇلار ئۆلۈم ئالدىدا سەكرات ئازابىنى تېتىيدۇ، دۇنيادا كۆرگەن بارلىق لەززەت ۋە نازۇ-نېمەتلەر ئۈزۈلىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دېدى: «ھەربىر جان ئىگىسى ئۆلۈمنىڭ تەمىنى تېتىغۇچىدۇر، سىلەرنىڭ ئەجرىڭلار(يەنى ئەمەللىرىڭلارنىڭ ساۋابى) قىيامەت كۈنى تولۇق بېرىلىدۇ، كىمكى دوزاختىن يىراق قىلىنىدىكەن ۋە جەننەتكە كىرگۈزۈلىدىكەن، ئۇ كىشى مۇرادىغا يەتكەن بولىدۇ. دۇنيا تىرىكچىلىكى پەقەت ئالدايدىغان مالدىنلا ئىبارەتتۇر(يەنى ئالدايدىغان نەرسە بولۇپ ئازغىنا بەھرىمەن بولغاندىن كىيىن تۈگەيدۇ)».

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «ئۆلۈمنى كۆپ ياد ئېتىڭلار» ئۆلۈمنى كۆپ ئەسلەش ئىنسانغا ئۆلۈم قايقۇسىنى ئازايتىدۇ، ئۆلۈمنى ئاز يادىتىش بولسا ئىنسانغا ئۆلۈم قايقۇسىنى كۆپەيتىدۇ. ئۆلۈم ھەققىدىكى بۇ نەسىھەتلەر يېتەرلىك، ئۆلۈمدىن كىيىنكى ئەھۋاللار ناھايىتى بۈيۈكتۇر. ئىنسان، ئۆلگەندىن كىيىن، ئۆز قەبرىسىنىڭ جەننەتنىڭ بوستانلىرىدىن بىر باغچا ياكى دوزاخنىڭ ئوتلۇق ئازگاللىرىدىن بىر ھاڭ بولىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئاخىرەت ھاياتى ئىنسان ئۈچۈن دائىملىق نېمەتلىنىش ياكى داۋاملىشىپ تۇرىدىغان مەڭگۈلۈك ئازابتىن ئىبارەتتۇر.

دۇنيادا ئىنسان ئۈچۈن بىردىن بىر بەختلىك ھايات، قەلبىنىڭ ھاياتلىقى بولۇپ بۇ قەلبىنىڭ سەزگۈرلىكى بىلەن، ئىنساننىڭ دائىم ئۆز نەپسىنى كۈزۈتۈپ، چوڭ كىچىك

ھەممە ئىشلاردىن ھېساب ئېلىپ تۇرۇشى بىلەن ھاسىل بولىدۇ. كىمكى دائىم ئۆز نەپسىدىن ھېساب ئېلىپ تۇرىدىكەن ئۇ كىشىنىڭ قىيامەت كۈنىدىكى ھېسابى يەڭگىل ۋە ئاسان بولىدۇ. چۈنكى ئىنسان ئۆز قىلمىشلىرىنى كۈزۈتۈپ تۇرغاندا ئاللاھتىن ھايال قىلىش بارلىققا كىلىدۇ، شۇ ئارقىلىق گۇناھ- مەسئەت ئىشلەشتىن چەكلىنىدۇ.

مۆمىنلەرنىڭ رەھبىرى ئۆمەر ئىبنى خەتتاب (ئاللاھ ئۇ كىشىدىن رازى بولسۇن) مۇنداق دەيدۇ: «سەلەر قىيامەت كۈنى ھېساب قىلىنىشتىن ئىلگىرى دۇنيادا ئۆز نەپسىڭلاردىن ھېساب ئېلىپ تۇرۇڭلار، قىلغان ئىشلېرىڭلارنى ئۆلچەپ كۆرۈڭلار، قىيامەتتىكى يىغىلىشقا تەييارلىق قىلىڭلار».

قەلب ھاياتلىقى بولسا، ئاللاھنىڭ ئىنسانغا ئاتا قىلغان ئەڭ بۈيۈك نېمەتلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، مۇشۇ ھاياتلىق بىلەن ئىنسان ياخشى ئىشلاردىن سۆيۈنىدۇ، يامان ناچار ئىشلاردىن كۆڭلى بىئارام بولىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئى مۆمىنلەر! ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى سىلەرنى تىرىلدۈرىدىغان (يەنى ئەبەدى ھاياتقا ئېرىشتۈرىدىغان) ئىمانغا دەۋەت قىلسا، ئۇنى قوبۇل قىلىڭلار، بىلىڭلاركى، ئاللاھ كىشى بىلەن ئۇنىڭ قەلبى ئارىسىدا توسالغۇ بولالايدۇ (يەنى كىشىنىڭ دىلىنى ئىگىسىنىڭ خاھىشى بويۇنچە ئەمەس، بەلكى ئۆز خاھىشى بويۇنچە تەسەررۇپ قىلىدۇ)، قىيامەت كۈنى سەلەر ئاللاھنىڭ دەرگاھىغا يىغىلىسىلەر». ئاللاھ تائالا يەنە مۇنداق ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ: «دېققەت قىلىڭلار، ئاللاھ سەلەرنىڭ دىلىڭلاردىكىنى بىلىپ تۇرغىچىدۇر».

قەلبنىڭ ھاياتلىقى بولسا، ئاللاھنى ھېچ شېرىكى يوق يەككە يىگانە دەپ ئىتىقاد قىلىش، ئاللاھنى ياخشى كۆرۈش، ئاللاھقا تەۋەككۈل قىلىش، ئاللاھنىڭ زىكرىنى ئۆزىگە ئۆلپەت قىلىش، ئاللاھقا خۇرسەنلىك بىلەن ئىتائەت قىلىش، ئاسىيلىق قىلىشنى ئۆچ كۆرۈش، مال دۇنياغا كۆپ ھىرىسمەن بولماسلىق، باشقىلارغا زۇلۇم قىلىشتىن ساقلىنىش قاتارلىق ئىشلار بىلەن ھاسىل بولىدۇ، ئىنسان قەلبى ھاياتلىققا ئېرىشكەندە قەلبى نۇرغا توشقان ھالدا ياخشى ھاياتتا

ياشايدۇ. قىيامەتتە ئۇ كىشىگە ئاللاھ تەرەپتىن ياخشىلىق تەييارلىنىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئەسلىدە ئۆلۈك (يەنى كافر) بولۇپ، بىز ئۇنى (يەنى ئۇنىڭ قەلبىنى ئىمان بىلەن) تىرىلدۈرگەن، بىز ئۇنىڭغا كىشىلەر ئارىسىدا ھىدايەت تېپىشقا نۇر بەرگەن بىر ئادەم زۇلمەتتە (يەنى كۇفىرنىڭ قاراڭغۇلۇقىدا) قالغان ۋە ئۇنىڭدىن قۇتۇلالمىغان بىر ئادەم بىلەن ئوخشاشمۇ؟».

مەڭگۈلۈك ياخشى ھايات بولسا ئۆز قەلبىنى ئىمان بىلەن ياشىتىپ، قۇرئان كەرىمنىڭ كۆرسەتمىسىگە ئەمەل قىلغان كىشىگە مەنسۇپتۇر، ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «دۇنيا تىرىكچىلىكى پەقەت ئويۇن كۈلكە ۋە غەپلەتتىن ئىبارەتتۇر، شۈبھىسىزكى، ئاخىرەت يۇرتى ھەقىقىي ھايات (يۇرتىدۇر)، ئەگەر ئۇلار بىلسە ئىدى (بۇ دۇنيانى ئۇ دۇنيادىن ئارتۇق كۆرمەيتتى). پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ھەدىسىدە»
ئاللاھنى يادىتىپ تۇرىدىغان كىشى بىلەن ياد ئەتمەيدىغان كىشىنىڭ مىسالى ھايات كىشى بىلەن ئۆلۈكنىڭ مىسالىغا ئوخشايدۇ».

ئاللاھنى يادىتىش تىلغىلا خاس بولماستىن بەلكى ئاللاھقا ئىتائەت قىلىش، گۇناھ مەسىيەتلەردىن يىراق بولۇشۇمۇ ئاللاھنى ياد ئېتىشنىڭ جۈملىسىدىندۇر. چۈنكى، ئىنسان ئاللاھنىڭ قۇدرىتىنى ئىسىگە ئالغاندا ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا يۈزلىنىدۇ.

بەندىنىڭ بەختسىز، شەقى بولۇشى ئاللاھنى يادىتىشتىن غاپىل بولۇش بىلەن بولىدۇ، غاپىللىق ئىككى تۈرلۈك بولۇپ؛

بىرىنچى تۈردىكى غاپىللىق: كۇفۇرلۇق بىلەن نىپاقلىق، بۇ ئىنتايىن خەتەرلىك. بۇ غەپلەت ساھىبى قەلبى ئۆلۈك، بەختسىز، ھەممە ياخشىلىقتىن مەھرۇم بولغۇچى بولۇپ ئاللاھقا تائەت - ئىبادەت قىلمايدۇ، گۇناھ مەسىيەتتىن قول ئۈزمەيدۇ، ئاخىرەتنىڭ قۇتۇلۇق دىيارىنى ئارزۇ قىلمايدۇ، ئۇلارنىڭ ياشاش ئىستىكى ھايۋانلارغا ئوخشايدۇ، جەننەتكە كىرىش ئارزۇسىدا بولمايدۇ، دوزاخ ئازابىدىن قورقمايدۇ. ئاللاھ تائالا كۇفىر بىلەن نىپاق غەپلىتى توغرىسىدا مۇنداق دەيدۇ: «كىمكى ئاللاھقا ئىمان ئېيتقاندىن كېيىن ئىماندىن يېنىۋالسا - قەلبى ئىمان بىلەن مۇستەھكەم تۇرسىمۇ

مەجبۇرلاش ئاستىدا(ئاغزىدىلا) ئىماندىن يانغانلىقىنى بىلدۈرگەنلەر بۇنىڭدىن مۇستەسنا-كۇفىر بىلەن كۆڭلى ئازادە بولسا(يەنى ئىختىيارى يوسۇندا مۇرتەت بولغان بولسا) ئۇ ئاللاھنىڭ غەزىپىگە ئۇچرايدۇ ۋە چوڭ ئازابقا قالىدۇ، بۇ (يەنى ئازاپ) ئۇلارنىڭ دۇنيا تىرىكچىلىكىنى ئاخىرەتتىن ئارتۇق كۆرگەنلىكلىرى ۋە ئاللاھنىڭ كافىر قەۋمىنى ھىدايەت قىلمايدىغانلىقى ئۈچۈندۇر، ئەنە شۇ كىشىلەر ئاللاھ تەرىپىدىن دىللىرى، قۇلاقلىرى ۋە كۆزلىرى پېچەتلىۋېتىلگەن كىشىلەردۇر، ئەنە شۇلار غاپىللاردۇر». ئاللاھ تائالا يەنە مۇنداق دەيدۇ:«شەك شۈبھىسىزكى، جىن ۋە ئىنسانلاردىن نۇرغۇنلىرىنى دوزاخقا(يېقىلغۇ بولۇش ئۈچۈن) ياراتتۇق، ئۇلار دىللىرى بولغىنى بىلەنمۇ، ئۇ ئارقىلىق ھەقىقىي چۈشەنمەيدۇ، ئۇلار كۆزلىرى بولغىنى بىلەنمۇ، ئۇ ئارقىلىق (ئاللاھنىڭ قۇدرىتىنىڭ دەلىللىرىنى) كۆرمەيدۇ، ئۇلار قۇلاقلىرى بولغىنى بىلەنمۇ، ئۇ ئارقىلىق (ئاللاھنىڭ ئايەتلىرىنى ئىبىرەت ئىلىپ) تىڭشىمايدۇ، ئۇلار گويا ھايۋانغا ئوخشايدۇ، ھايۋاندىنمۇ ئۆتەر گۇمراھدۇر، ئەنە شۇلار غاپىللاردۇر». ئاللاھ تائالا يەنە مۇنداق دەيدۇ:« لېكىن ئىنسانلارنىڭ كۆپچىلىكى بۇنى بىلمەيدۇ، ئۇلار ھاياتلىق دۇنياسىدىكى ئاشكارا نەرسىلەرنى بىلىدۇ، ئەمما ئاخىرەت ئىشلىرىدىن غاپىللاردۇر».

ئىككىنچى تۈردىكى غاپىللىق: ئۇلار ئەۋۋەلدىكى كۇفىرى ۋە چوڭ نىپاق غەپلىتىدىن تۆۋەنرەك بولۇپ بىرقانچە دەرىجىگە بۆلۈنىدۇ، بۇ جەمئىيەتكە ۋە كىشىلەرگە بولغان زىيىنى، تەسىرى خاراكتىرىگە قاراپ ئايرىلىدۇ. بۇ تۈردىكى غەپلەتلەردىن: ئاللاھنىڭ ۋە بەندىلەرنىڭ ھەقىقىي تولۇق ئادا قىلماسلىق قاتارلىقلارغا سەل قاراش بىلەن بارلىققا كەلگەن غاپىللىق. بۇ ھالەتتە ئىنسان ئاللاھ بېكىتكەن پەرز ۋاجىبلارنى تولۇق ئادا قىلمايدۇ، كۆپلىگەن ياخشىلىق ۋە ساۋاپلاردىن مەھرۇم قالىدۇ، مۇسۇلماننىڭ ياخشىلىق ۋە ساۋاپلاردىن مەھرۇم قىلىشى قىلالمىغان ياخشى ئىشلىرىغا ئاساسەن بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئىنسان بۇ غاپىللىقنىڭ سەۋەبىدىن ئۆزىگە كۆپلىگەن گۇناھ مەسىيەتلەرنى يۈكلىۋالىدۇ. ئاللاھنىڭ بەرگەن نېمەتلىرىگە شۈكرى قىلماسلىق غەپلىتى بولسا ئىنسان نېمەتلەرنى يەيدۇ، ئىچىدۇ لېكىن نېمەت بەرگۈچىنىڭ ھەقىقەتەن بۈيۈك

كاتتىلىقنى تەپەككۈر قىلمايدۇ، ئۆزىگە بۇ نېمەتنىڭ يوللىرىنى ۋە ئىسسىق بىلەن سوغاقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن قىش يازدا كىيىۋاتقان كىيىم كىچەكلىرىنىڭ كېلىش مەنبەسىنى ئويلىمايدۇ، ھەر تەرەپتىن مەنپەئەتلىنىۋاتقان بۇ نېمەتلەرگە دائىم شۈكۈر ئېيتىمايدۇ. بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دېگەن: « بۇ كافر ئىنسان ئۆزىنىڭ يىمەكلىكلىرىگە ئىبرەت نەزىرى بىلەن قارىسۇن. بىز بۇلۇتتىن زور مىقداردا يامغۇر ياغدۇردۇق، ئاندىن زېمىننى (ئۇنىڭدىن ئۆسۈملۈكنى چىقىرىش بىلەن) ياردۇق، سىلەرنىڭ ۋە ھايۋانلىرىڭلارنىڭ مەنپەئەتلىنىشى ئۈچۈن، زېمىندا ئاشلىقلارنى، ئۈزۈمنى، ئوتياشلارنى، زەيتۇننى، خورمىنى، دەرەخلىرى قويۇق باغچىلارنى، تۈرلۈك مېۋىلەرنى، ئوت چۆپلەرنى ئۆستۈردۇق».

ئاللاھنىڭ ئىنساننى باشقا مەخلۇقلاردىن ئالاھىدە قىلىپ يارىتىشى، مال-دۇنيا بىلەن ئەڭ قىممەت باھادا سىتىۋېلىشقىمۇ قادىر بولالمايدىغان سالامەتلىك، تىنچلىق ۋە ئەقىلدىن ئىبارەت نېمەتلەرگە شۈكۈر ئېيتىشتىن غاپىل بولۇش، بۇ نېمەتلەرنى زەھەرلىك ئىچىملىك - چىكىملىك، جەمئىيەتنى قالايمىقان قىلىش، ئېسىل ياخشى ئىشلارنى بۇزۇش ئۈچۈن ئىشلىتىش، ئاللاھ بەرگەن مال دۇنياغا شۈكۈر ئېيتىشتىن غاپىل بولۇش، بۇ مال دۇنيانىڭ ئۆتەشكە تىگىشلىك ھەققىنى تولۇق ئۆتمەسلىك، ھارام چەكلەنگەن ئىشلارغا ئىشلىتىش، ئاللاھنىڭ دىنىنى كۈچەيتىدىغان، بىرلىككە چاقىرىدىغان، جەمئىيەتنى ئىسلاھ قىلىدىغان، كىشىلەر ئۆزىنىڭ جىنى، مىلى ۋە تۇرالغۇ جايلىرىدا خاتىرجەم تۇرالايدىغان تىنچلىقتىن ئىبارەت بۈيۈك نېمەتكە شۈكۈر ئېيتىشتىن غاپىل قىلىش. بۇ نېمەتلەرگە شۈكۈر ئېيتىش بولسا بۇنى جەمئىيەتنىڭ تىنچلىقىنى بۇزۇشقا ۋە بۇزغۇنچىلارغا ياردەملىشىشكە ئىشلەتمەسلىك.

ئەۋلاتلاردىن ئىبارەت بولغان نېمەتكە شۈكۈر ئېيتىشتىن غاپىل بولۇش بولسا، بالىلارنىڭ ئىسلامىي تەربىيىسىگە كۆڭۈل بۆلمەسلىك، توغرا يول بىلەن ئاللاھ رازى بولىدىغان، مىللىتىگە ۋە ۋەتىنىگە ياراملىق ئەۋلاد قىلىپ يېتۈلدۈرمەسلىك، بۇ نېمەتكە شۈكۈر ئېيتىش بولسا ئۇلارغا توغرا يول كۆرسىتىش، ئاللاھقا تائەت ئىبادەت

قىلىشقا يېتەكلەش، دۇنيا ئاخىرەتتە ئۇلارنىڭ بەختلىك بولۇشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى ئىسلاھ قىلىش كېرەك.

مۇسۇلمان كىشى غاپىللىقتىن ھەزەر ئەيلىشى كېرەك. غاپىللىق دېگەن ئىنسانلارغا زىيىنى چوڭ ۋە ساقلىنىش قىيىن بولغان ئىبلىس شەيتاننىڭ كىرىش ئېغىزى بولۇپ، بۇنىڭدىن ساقلىنىش بولسا ئاللاھ تائالانىڭ شەرىئىتىگە بويسۇنۇش، مەنپەئەتلىك ئىلىم ئۈگۈنۈپ ياخشى ئەمەللەرنى قىلىش بىلەن ھاسىل بولىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «تەقۋادار كىشىلەر شەيتاننىڭ ۋەسۋەسىگە ئۇچرىسا، ئاللاھنى ئەسلىيدۇ. دە ھەقىقەتنى كۆرۈۋېلىپ، (شەيتاننىڭ ۋەسۋەسىدىن) خالاس تاپىدۇ، شەيتانلار (كۇففار) بۇرادەرلىرىنى بولۇشىچە ئازدۇرىدۇ، ئۇلارنى ئازدۇرۇشتىن بوشىشىپ قالمايدۇ».

ئاللاھ ئۇلۇغ قۇرئان كەرىم بىلەن ماڭا ۋە سىلەرگە بەرىكەت بەرسۇن، ئۇنىڭدىكى ۋەز نەسىھەتلەردىن ھەممەيلەنگە مەنپەئەت بەرسۇن، مەن ۋە سىلەر ئۈچۈن ئاللاھتىن كەچۈرۈم تەلەپ قىلىمەن، ئاللاھتىن كەچۈرۈم تەلەپ قىلىڭلار، ئاللاھ كەچۈرۈم تەلەپ قىلغۇچىلارنى ئەپۇ قىلغۇچىدۇر ۋە بەك مېھرىباندۇر.

ئىككىنچى خۇتبە

گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. ئاللاھ ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىباندۇر. ھەممىدىن ئالى ۋە كاتتا بولغان ئاللاھنى ھېچ شېرىكى يوق يەككە يىگانە دەپ گۇۋاھلىق بىرىمىز، پەيغەمبەرلەرنىڭ ئېسىلى بولغان مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بىرىمىز. ئاللاھتىن پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلەرگە ۋە ئۇلارنىڭ يولىغا ئەگەشكەن بارلىق ياخشى كىشىلەرگە كۆپلەپ رەھمەت، مەغپىرەت تەلەپ قىلىمىز.

ئى مۇسۇلمانلار! سىلەر ئاللاھتىن ھەقىقى قورقۇڭلار، ئىسلامنىڭ مۇستەھكەم يىمىرىلمەس ھالقىسىغا چىڭ ئېسىلىڭلار، ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئى مۆمىنلەر! ئاللاھ دىن قورقۇڭلار، ھەر ئادەم ئەتە (قىيامەت كۈنى) ئۈچۈن (ياخشى ئەمەللەردىن)

نېمىلەرنى تەييارلىغانلىقىغا قارىسۇن، ئاللاھدىن قورقۇڭلار، ئاللاھ ھەقىقەتەن قىلىۋاتقان ئىشلىرىڭلاردىن تولۇق خەۋەرداردۇر».

ئى مۇسۇلمان! ئىخلاس، راستچىللىق، توغرا يولغا ۋە سۈننەتكە ئەگىشىش بىلەن ئاللاھ تەرەپتە بولغىن، دىندا بىدئەت ئىشلارنى پەيدا قىلىشتىن ساقلانغىن، ئىخلاس بىلەن غەلبە قازانغۇچىلاردىن بولغىن، ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننىتىگە ئەگەشكەن كىشىلەرنىڭ خاتالىقلىرىنى كەچۈرۈم قىلىش، ياخشىلىقلىرىنى زىيادە قىلىپ بېرىش، دۇنيادا بەخت-سائادەتلىك قىلىش، ئاخىرەتتە نىجاتلىق ئاتا قىلىشقا ئۆزى كەپىل بولدى.

كىمكى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام نىڭ سۈننىتىگە قارشى چىقىدىكەن ئۇ دۇنيا - ئاخىرەتتە ئوچۇق ئاشكارا زىيان تارتقۇچىدۇر. ئاللاھ ئۇنىڭ ھېچ قانداق ئىشىنى قوبۇل قىلمايدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «كىمكى ئاللاھقا ۋە ئاللاھنىڭ رەسۇلىغا ئىتائەت قىلىدىكەن، ئاللاھقا تەقۋالىق قىلىپ، ئاللاھدىن قورقىدىكەن ئۇلارغىنە مەقسەتكە ئىرىشكۈچىلەردۇر». پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «دىن ھەقىقەتەن ئاساندۇر، دىننى قاتتىقلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ، (دىندا ياخشى ئەمەللەرنىڭ يوللىرى كۆپ بولغاچقا ھەممىنى تەڭ قىلىمەن، دەپ ئۆزىگە ئېغىر يۈك ئارتىۋېلىشقا بولمايدۇ)». ئەگەر كىمكى دىننىڭ قېيىن يولىنى تۇتسا ھۆددىسىدىن چىقىپ بولالماي، ھامان دىن ئىشلىرى ئۇنى بېسىۋالىدۇ، شۇڭلاشقا نورمال يول تۇتۇڭلار، ئاللاھ بۇيرىغان ئىشنى قىلىشقا ھىرىس بولۇڭلار ۋە ساۋابتىن خۇش بىشارەت ئىلىڭلار، ئەتتىگەن ئاخشام ۋە كېچىنىڭ ئاخىرقى ۋاقىتلىرىدىن (ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن) پايدىلىنىڭلار».

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق كۆرسەتمە بەرگەن: «قەيەردە بولساڭ ئاللاھتىن قورققىن، خاتالىققا ياخشىلىقنى ئەگەشتۈرگىن ياخشىلىق خاتالىقنى ئۆچۈرىدۇ، كىشىلەرگە گۈزەل ئەخلاق بىلەن مۇئامىلە قىلغىن».

ئاللاھ تائالا بىزنى ئالاھىدە بىر ئىشقا بۇيرىدى، ئۇ بولسىمۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا كۆپ دۇرۇت سالام يوللاشتىن ئىبارەت، ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە مۇنداق

دېگەن: « ئاللاھ ھەقىقەتەن پەيغەمبەرگە رەھمەت يوللايدۇ، پەرىشتىلەرمۇ ھەقىقەتەن پەيغەمبەرگە مەغپىرەت تەلەپ قىلىدۇ، ئى مۆمىنلەر! سىلەر پەيغەمبەرگە دۇرۇت ئېيتىڭلار ۋە ئامانلىق تىلەڭلار».

ئى مۆمىنلەر! بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ يولباشچىسى، ئىلگىركى ۋە كىيىنكى كىشىلەرنىڭ خوجىسى بولغان پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا كۆپلەپ دۇرۇت ئېيتىڭلار ۋە ئامانلىق تىلەڭلار.

ئى ئاللاھ! پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا رەھمەت، مەغپىرەت قىلغاندەك رەھمەت، مەغپىرەت قىلسىلا، ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا بەرىكەت ئاتا قىلغاندەك بەرىكەت ئاتا قىلسىلا.

ئى ئاللاھ! سىلىدىن پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلەرگە گە ۋە ئۇلار نىڭ يولىغا ئەگەشكەن بارلىق ياخشى كىشىلەرگە كۆپلەپ رەھمەت، مەغپىرەت تەلەپ قىلىمىز.

ئى ئاللاھ توغرا يول تۇتقۇچى، ئادىللىق بىلەن ھۆكۈم قىلغۇچى، ھەقىقەتنى دۇنياغا تاراتقۇچى پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىز باسارلىرىدىن بولغان ئەبۇ بەكرى، ئۆمەر، ئوسمان، ئەلى (ئاللاھ ئۇلاردىن رازى بولسۇن) ۋە باشقا بارلىق ساھابىلاردىن رازى بولغىن.

سىنىڭ سىخىلىقىڭ ۋە خەيرى ئېھسانىڭ بىلەن بىزدىنمۇ رازى بولغىن.

ئى ئاللاھ! ئىسلامنى ۋە مۇسۇلمانلارنى ئەزىز قىلغىن. مۇشرىكلار ۋە كاپىرلارنى خار قىلغىن. دىن دۈشمەنلىرىنى تارمار قىلغىن، مۇسۇلمانلارنىڭ دىلىنى بىرلەشتۈرگىن، ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىسلاھ قىلغىن، بىزگە ھەقىقەتنى كۆرسىتىپ ئۇنىڭغا ئەگىشىشكە، باتىلنى كۆرسىتىپ ئۇنىڭدىن يىراق بولۇشقا مۇيەسسەر قىلغىن. بىزنىڭ ئىلگىركى ۋە كىيىنكى، ئاشكارا - يوشۇرۇن گۇناھلىرىمىزنى، بىز بىلمىگەن سەن بىلىدىغان گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈم قىلغىن. سەن ھەممىدىن ئەۋۋەل ۋە كىيىن سەندىن باشقا ئىلاھ يوق. بىزنىڭ ھەممە ئىشلىرىمىزنىڭ

ئاقشۇتنى ياخشى قىلغىن. بىزنى دۇنيانىڭ خارلىقى ۋە ئاخىرەتنىڭ ئازابىدىن ساقلىغىن.

ئى بۈيۈك ئىززەتلىك ئاللاھ! دىنىڭغا، كىتابىڭغا ۋە پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننىتىگە ياردەم بەرگىن، پەلەستىندىكى قېرىنداشلىرىمىزنى مۇھاپىزەت قىلغىن، ئىراقتىكى قېرىنداشلىرىمىزنى ئىسلاھ قىلغىن ۋە مۇھاپىزەت قىلغىن. ئۇندىن باشقا دىكتاتور تۈزۈم ئاستىدا ياشاۋاتقان ۋە ئىزىلىۋاتقان، ھۆرلۈككە ئىنتىلىۋاتقان مۇسۇلمان قېرىنداشلىرىمىزنى توغرا يولغا يېتەكلىگىن ۋە نۇسرەت ئاتا قىلغىن.

ئى بۈيۈك ئىززەتلىك ئاللاھ! دۇنيادىكى بارلىق قېرىنداشلىرىمىزنى مۇھاپىزەت قىلغىن، ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىسلاھ قىلغىن، بىزنى ساڭا ئىتائەت قىلىشقا، ئاسىيلىقتىن يىراق بولۇشقا مۇۋەپپەقىيەت قىلغىن، بىزنى ۋە بارلىق مۇسۇلمانلارنى مەغپىرەت قىلىشىڭنى سورايمىز، مۇسۇلمانلاردىن قەرزدارلارنىڭ قەرزىنى، قىيىنچىلىقتا قالغانلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ئاسانلاشتۇرغىن. رەھمەت شەپقىتىڭ بىلەن مۇسۇلمانلاردىن كېسەللىك ئازابى تارتىۋاتقان كىشىلەرگە شىپالىق بەرگىن. بىزنى ۋە بىزنىڭ ئەۋلادلىرىمىزنى شەيتاندىن ۋە ئىنسان جىندىن بولغان ئەگەشكۈچىلىرىنىڭ زىيان يەتكۈزۈشىدىن ساقلىغىن. سەن ھەممىگە قادىر، قۇدرەتلىك ئاللاھسەن، يۇرتلىرىمىزنى تىنچ، خاتىرجەم، پاراۋان قىلغىن. بىزنىڭ رەھبىرىمىزنى ئىسلاھ قىلغىن، توغرا يولغا مۇۋەپپەقىيەت قىلغىن، قىلغان ئىشلىرىنى سەن رازى بولىدىغان ۋە ياخشى كۆرىدىغان ئىشلاردىن قىلغىن، ئۇلارنىڭ دىن دۇنيا ئىشلىرىغا ياردەم بەرگىن، ئۇلارنىڭ ياردەمچىلىرىنى ئىسلاھ قىلغىن، ئۇلار بىلەن دىنىڭغا ۋە كىتابىڭغا ياردەم بەرگىن. سەن ھەممىگە قادىر، قۇدرەتلىك، بارلىق مۇسۇلمان رەھبەرلەرنى سىنىڭ كىتابىڭ ۋە پەيغەمبىرىڭنىڭ سۈننىتى بىلەن ھۆكۈم قىلىدىغان، خەلقىگە، ۋەتەننىگە كۆپىنچىدىن قىلغىن. بىزدىن ۋە بارلىق مۇسۇلمانلاردىن ۋاپات بولغان كىشىلەرنى مەغپىرەت قىلغىن، بىزگە دۇنيا - ئاخىرەتتە ياخشىلىق ئاتا قىلغىن. دوزاخ ئازابىدىن ساقلىغىن.

ئى ئاللاھنىڭ بەندىلىرى! ئاللاھ سىلەرنى ئادىللىق قىلىشقا، خەيرى ئېھسان قىلىشقا، ئۇرۇق تۇغقانلارغا ئېھسان قىلىشقا بۇيرۇيدۇ، پاهىشە ئىشلاردىن، ھەددىدىن ئېشىشتىن توسىدۇ، سىلەرنىڭ نەسەت قوبۇل قىلىشىڭلار ئۈچۈن سىلەرگە نەسەت قىلىدۇ. ئاللاھقا بەرگەن ۋەدەڭلەرگە ۋاپا قىلىڭلار، ئەھدىنى چىڭتىقاندىن كىيىن بۇزىۋەتمەڭلار، ئاللاھنى بۇ ئىشقا ۋەكىل قىلىدىڭلار، ئاللاھ سىلەرنىڭ قىلىۋاتقان ئىشىڭلارنى بىلىپ تۇرغىچىدۇر، ناھايىتى كاتتا بولغان ئاللاھنى ياد ئېتىڭلار، ئاللاھمۇ سىلەرنى ئەسلەيدۇ، ئاللاھنىڭ ھېسابسىز نېمەتلىرىگە شۈكۈر ئېيتىڭلار، سىلەرگە زىيادە قىلىپ بېرىدۇ، ئاللاھنى يادىتىش كاتتا ئىش دۇر. ئاللاھ سىلەرنىڭ قىلىۋاتقان ئىشىڭلارنى بىلىپ تۇرغىچىدۇر.